INPERIALISMO, GERRA ETA IRAULTZA (2.zatia)

HEDAPEN INPERIALISTAREN KAUSAK

Bete hurrengo hutsuneak, hitz egoki bakoitza bere tokian idatziz:

industrializazioaren	produktuak	mendean hartzeko	hobea	itsasbide	
erlijiosoak	kristautzeko	inbertitzeko	primitiboak	ustiatzeko	Kolonia
politikoak	lehengai	estrategikoen	zientifikoak	espedizio	demografikoak

Izan ziren inperialismoaren hedapenean eragin handia zuten lau faktore mota:

- Faktore ekonomiko eta (**1**).. . Inperialismoa, neurri batean, (**2**).. ondorioa izan zen. Europako herrialdeek beren kapitalak (**3**).. eremuak behar zituzten, bai eta (**4**).. merkeak eskuratzeko eta industriako (**5**).. saltzeko tokiak ere. (**6**).. berrietan aurkitu ziztuzten toki horiek.
- Faktore (**7**).. . inperialismoa erlijio (**8**).. zituzten herriak (**9**).. nahiarekin justifikatu zen kasu askotan.
- Faktore (**10**).. . Hedapen inperialistak potentzia handien eskakizun (**11**).. arabera ere egin ziren; esaterako, Erresuma Batua (**12**).. nagusietan zeuden guneetan nagusitzen saiatu zen.
- Faktore ideologiko eta (**13**).. . Mendebaldarrak konbentzituta zeuden arraza zuria (**14**).. zela gainerakoak baino eta horrek eskubidea ematen ziela beste herri batzuk (**15**).. eta zibilizatzeko.

Bestetik, zientzarekiko jakin-minak bultzatuta, (**16**).. zientifikoak egin zituzten mundo osoan barna. Espedizioa agintzen zuen herrialdeak lurralde berria konkistatzeko eta (**17**).. eskubidea zuen.

INPERIO KOLONIALAK

Adierazi zuzenak ala okerrak diren hurrengo baiztapenak. (Zuzena – Okerra)

- Britainiar Inperioa garai hartako handiena izan zen etas Frantziako Inperioa bigarren garrantzitsuena izan zen. (**18**)...
- Britainiar Inperioaren koloniarik garrantzitsuena Zelanda Berria izan zen. (**19**)...
- Suezko kanala, Egipto eta Asiako lurralde batzuk Frantziaren mende egon ziren. (**20**)...
- Erresuma Batua Kanadaren eta Ozeaniako zati handi baten jabe zen. (**21**)...
- Frantziako Inperioak Afrikan baino ez zituen lurraldeak. (**22**)...
- Alemania eta Italia geroago sartu ziren hedapen inperialistan. (**23**)...
- Berlingo Konferentzian, potentzia nagusiek ia Afrika kontinente osoa banatu zuten elkarren artean. (**24**)...

KOLONIEN ADMINISTRAZIOA

Adierazi kolonia, protektoratua ala kontzesioa diren.

- Herrialde independente bateko lurraldeak ziren, baina potentzia kolonizatzaileek merkataritza-abantailak eskuratzen zituzten haietatik. (**25**)...
- Administrazio mota horren adibide bat Kongo Belgikarra da. (**26**)..
- Administrazio mota horren adibide dira Egipto eta Maroko. (**27**)..
- Nagusitzeko forma horren adibide bat Txina da. (**28**)...
- Potentzia kolonialak kolonizatutako herrialdearen kanpo-politika eta aberastasuna kontrolatzen zituen, eta tokiko agintariak arduratzen ziren barne-politikaz. (**29**)...

- Potentzia kolonizatzailearen subiranotasunaren mende zeuden eta hark administratzen zituen lurraldeak. **(30)**..

KOLONIEN USTIAPEN EKONOMIKOA

eskulan	trenbideak	urrea	garraio	Indigenak
natura-baliabideak	nekazaritzan	mineral	gaizki komunikatuta	produktuen
mesederik	mesederako	esklaboen	kendu	pobretu
artisauek	merkatariak	kolonien	zilarra	plantazioak

Metropoliek beren **(31)**.. ustiatu zituzten kolonietako **(32)**.. . Plantazio- **(33)**.. eta zorupeko **(34)**.. aberatsen ((**35)**.. , diamanteak, ikatza…) ustiaketan oinarritutako ekonomiak ezarri ziren. Tokiko biztanleei lurrak **(36)**.. zizkieten, eta kautxu- eta kafe- **(37)**.. sortu zituzten, besteak beste.

Kolonietako **(38)**.. ez zioten eutsi Europako **(39)**.. konpetentzeari; hori dela eta, egin ziren **(40)**.. . **(41)**.. lan egiteko **(42)**.. merke bihurtu ziren, eta **(43)**.. pareko baldintzak jasaten zituzten.

Kolonizatzaileek **(44)**.. – azpiegiturak eraiki zituzten – hala nola portuak eta **(45)**.. -, jardueren garapenaren mesedetan. Hala ere, ez zioten **(46)**.. arteko komunikazioari **(47)**.. egin, eta hortaz, **(48)**.. egoten jarraitu zuten.